

**Správa z ichtyologického prieskumu vybraných tokov v správe Lesy SR, OZ Horehronie
v lokalitách plánovaných vodozádržných opatrení
(Vydrovo)**

Vypracoval: Mgr. Juraj Hajdú, PhD.

odborne spôsobilá osoba podľa § 4 ods. 4 vyhlášky MŽP SR č. 383/2018 Z. z. o technických
podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov

Technická spolupráca: Mgr. Juraj Majer

Banská Štiavnica

Jún, 2025

Správa z ichtyologického prieskumu vybraných tokov v správe Lesy SR, OZ Horehronie

Úvod

Ichtyologický prieskum bol realizovaný na vybraných vodných tokoch v povodí Čierneho Hrona v správe Lesy SR, OZ Horehronie, v lokalitách plánovaných vodozádržných a protieróznych opatrení (Vydrovo, Frudličky a Šaling). Správca vodných tokov a rybárskych revírov v dotknutom území navrhuje realizovať rôzne typy opatrení na zachytenie splavenín. Ichtyologický prieskum bol požadovaný orgánom štátnej správy, ako podklad pre posúdenie potreby a návrh opatrení pozdĺžnej kontinuity tokov, pred samotnou realizáciou opatrení. Cieľom ichtyologických prieskumov bolo zistenie druhového, veľkostného a početného zastúpenia ichtyofauny v danom biotope a vyhodnotenie potrebných kvalitatívnych a kvantitatívnych parametrov ichtyocenózy vodných tokov potrebných pre návrh opatrení pozdĺžnej kontinuity v súvislosti s plánovanými stavbami.

Metodika

Odber vzoriek ichtyofauny sa uskutočnil na lokalitách plánovaných vodozádržných opatrení (Vydrovo) dňa 13.6.2025, za pomoci benzínového elektrického agregátu (300-500V 15 – 25A, 25-100 pulzov) brodením (Tab. 1). Skúmaný bol celý priečny profil toku, tak aby boli pokryté všetky potenciálne mikrohabitaty s výskytom rýb. Okrem úseku v mieste plánovaných opatrení (prehradenia toku) boli na lokalite skúmané aj ďalšie dva úseky nad predmetným profilom (Tab. 1). Dĺžka skúmaných úsekov bola 50-100m v závislosti od heterogenity habitatov (Tab. 1). Na jednotlivých lokalitách sme zaznamenávali počet jedincov ulovených druhov a meraná bola štandardná dĺžka tela rýb (SL v mm), t. j. dĺžka tela ryby od špičky rypáka po okraj bázy chvostovej plutvy. Vyhodnotená bola dominancia zistených druhov rýb v %. Názvoslovie druhov rýb je v súlade s vyhláškou č. 381/2018 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon 216/2018 Z. z. o rybárstve.

Tab. 1: prehľad skúmaných lokalít.

Lokalita - názov	Súradnice X/Y	Dĺžka úseku (m)
1. Vydrovo – profil	48.718538, 19.618274	100
2. Vydrovo – úsek nad 1	48.718444, 19.617639	50
3. Vydrovo – úsek nad 2	48.717281, 19.615902	50

Výsledky

Odber vzorky sa uskutočnil na troch úsekoch, a to v mieste plánovanej hrádze vodnej nádrže (Príloha 1, obr. 1) a cca 150 m vyššie pod a nad sútokom s Podtajchovským potokom (Príloha 1, obr. 2). Vzhľadom na malú početnosť jedincov na úsekoch 2 a 3, ako aj nízku heterogenitu habitatov boli tieto vyhodnotené spoločne ako 1 úsek. Na skúmaných úsekoch na lokalite Vydrovo boli zaznamenané 2 druhy rýb, pstruh potočný (*Salmo trutta m. fario*) a hlaváč pásoplutvý (*Cottus poecilopus*). Celkovo bolo ulovených 32 jedincov rýb, z ktorých 75% predstavoval pstruh potočný a 25% hlaváč. Dĺžka tela najmenšieho zaznamenaného jedinca ryby (*C. poecilopus*) bola 61 mm a najväčší zaznamenaný jedinec (*S. trutta m. fario*) mal dĺžku tela 207 mm (Tab. 2 – 4, Príloha 1, obr. 3 a 4). Iné druhy rýb v predmetnej lokalite sme nezaznamenali. Migračný potenciál zistených druhov rýb a ich ekologická charakteristika je vyhodnotená v tabuľke 4. Na lokalite sme nezaznamenali výskyt chránených druhov

rýb európskeho ani národného významu. Z pohľadu pôvodnosti boli zastúpené výlučne autochtónne (pôvodné) druhy rýb. Podklady potrebné pre návrh spriechodnenia plánovanej migračnej bariéry (návrh rybovodu) v mieste plánovanej retenčnej nádrže na toku Vydrovo, podľa Vyhlášky MŽP SR č. 383/2018 Z. z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov sú spracované v Prílohe 2.

Tab. 2 Počet a dĺžka tela jedincov zaznamenaných druhov rýb na lokalite 1 (Vydrovo – profil)

Druh	Počet jedincov	Dĺžka (SL, mm)
pstruh potočný (<i>Salmo trutta m. fario</i>)	17	150, 207 , 140, 145, 140, 180, 125, 121, 150, 115, 107, 136, 114, 119, 120 + 2 ind.
hlaváč pásoplutvý (<i>Cottus poecilopus</i>)	5	115, 114, 68 + 2 ind.
Spolu	22	

Tab. 3 Počet a dĺžka tela zaznamenaných druhov rýb na lokalitách 2 a 3 (Vydrovo – úsek nad 1+2)

Druh	Počet jedincov	Dĺžka (SL, mm)
pstruh potočný (<i>Salmo trutta m. fario</i>)	7	136, 120, 156 , 120, 135 +2 ind.
hlaváč pásoplutvý (<i>Cottus poecilopus</i>)	3	75, 95, 61
Spolu	10	

Tab. 4 Prehľad zaznamenaných druhov ichtyofauny a ich charakteristika na toku Vydrovo.

Druh (slovenské a latinské meno)	Počet jedincov	SL min (mm)	SL max (mm)	Migračné. nároky	Ekolog. charakteristika
pstruh potočný (<i>Salmo trutta m. fario</i>)	24	107	207	stredné vzdialenosti (desiatky m až niekoľko km)	ritrál, predátor/zoobentofág, litofil – ukrývač
hlaváč pásoplutvý (<i>Cottus poecilopus</i>)	8	61	115	krátke vzdialenosti (desiatky až stovky metrov)	ritrál, zoobentofág, speleofilný, bentický
Spolu	32	-	-		

Použité podklady:

Holčík, J., Hensel, K., 1972: Ichtyologická príručka. Obzor, Bratislava, 220 pp.

VUVH, 2023: Metodika sprieťahňovania priečnych bariér na vodných tokoch pre ichtyofaunu. VUVH Bratislava: 213 pp.

Vyhláška MŽP SR č. 381/2018 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon 216/2018 Z. z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Vyhláška MŽP SR č. 383/2018 Z. z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov.

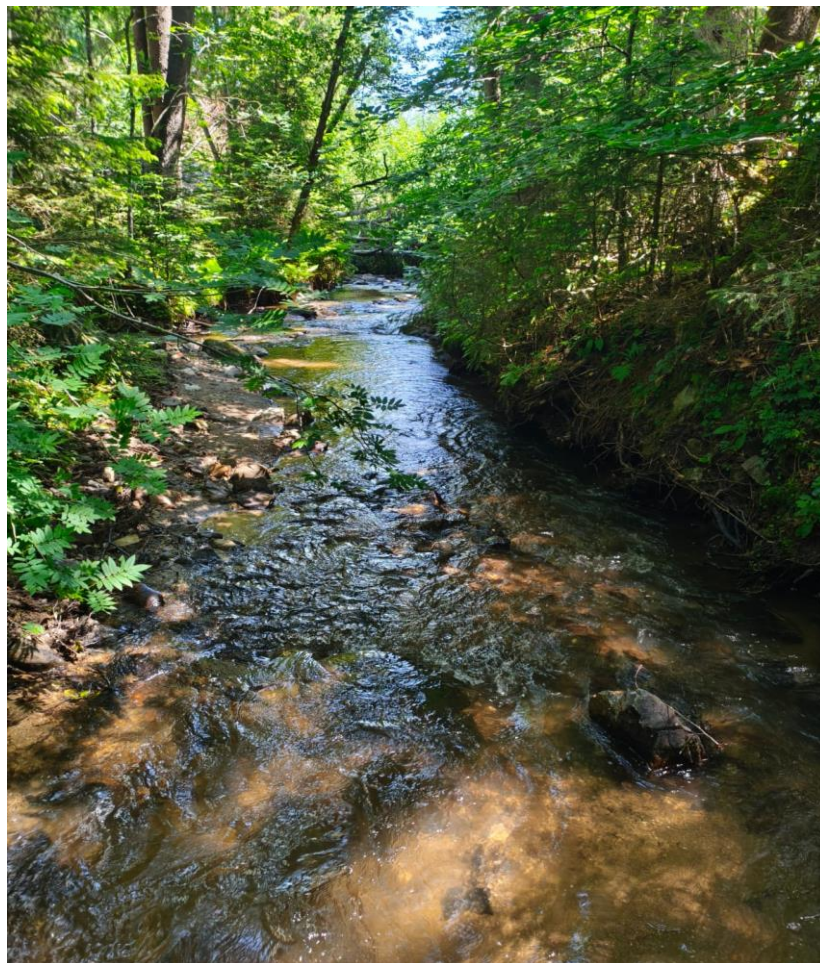
Za spracovateľa: Mgr. Juraj Hajdú, PhD.

.....

Príloha 1 - Fotodokumentácia

Obr. 1: Lokalita Vydrovo – úsek v mieste navrhovanej hrádze

Obr. 2: Lokalita Vydrovo – úsek v mieste navrhovanej hrádze

Obr. 3: Pstruh potočný (*Salmo trutta m. fario*) z lokality Vydrovo.

Obr. 4: Hlaváč pásoplutvý (*Cottus poecilopus*) z lokality Vydrovo.

Príloha 2

Podklady potrebné pre návrh spriechodnenia plánovanej migračnej bariéry (návrh rybovodu) **na toku Vydrovo** podľa Vyhlášky MŽP SR č. 383/2018 Z. z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov.

Požadovaný podklad podľa vyhlášky	Zistený údaj/výstup z ichtyol. prieskumu
a) zoznam vyskytujúcich sa (zaznamenaných) druhov rýb s uvedením ich slovenského názvu i vedeckého názvu podľa platnej nomenklatúry, pre ktoré je potrebné migračnú bariéru spriechodniť, *)	pstruh potočný (<i>Salmo trutta m. fario</i>) veľkostné rozpätie (SL): 107-207 mm hlaváč pásoplutvý (<i>Cottus poecilopus</i>) veľkostné rozpätie (SL): 61-115 mm
b) určenie rybieho pásma na spriechodnenie migračnej bariéry	horné pstruhové
c) odporúčenie biologicky vhodného typu rybovodu podľa § 2 ods. 3 a 4	<u>Obtokový bezprepážkový bystrinný typ</u> s prirodzeným zdrsneným balvanitým dnom a prírode blízkymi brehmi (z dôvodu výskytu hlaváča pásoplutvého)
d) zoznam cieľových druhov rýb, pre ktoré je v danom úseku spriechodnenie najdôležitejšie, vrátane rozmerovo najväčších a rýchlostne najslabších miestnych druhov rýb	pstruh potočný (<i>Salmo trutta m. fario</i>) hlaváč pásoplutvý (<i>Cottus poecilopus</i>) veľkostné rozpätie rýb: 50-250 mm
e) obdobie najpočetnejších migrácií cieľových druhov rýb:	marec-máj (hlaváč pásoplutvý), september-november (pstruh potočný)
f) odporúčenie umiestnenia rybovodu	Obtoková bezprepážková bystrina vedená okrajom navrhovanej vodnej nádrže (bypass)
g) odporúčenie umiestnenia vstupu a výstupu rybovodu	Vstup rybovodu (vyústenie): umiestniť čo najbližšie k výpustu vody z nádrže; Výstup (vtok) rybovodu: do okraja nádrže, čo najbližšie k prítoku (prípadne využiť jalový prepád)
h) odporúčenie možnosti privábenia rýb alebo navedenia rýb ku vstupu a výstupu rybovodu	zabezpečiť dostatočný trvalý prietok cez rybovod
i) Odporúčenie biologických a technických parametrov rybovodu: <u>Odporúčaná trvalý prietok rybovodu:</u> min. 11% Qa (resp. Q364d) v mimoneresovom období (1.12. - 29.2.; 1.6. – 14.9.) a min. 18% Qa (resp. Q355d) počas neresového obdobia (hlaváč: 1.3. - 31.5. a pstruh: 15.9. - 30.11.) <u>Odporúčané rýchlosti a rozmery v rybovode pre horné pstruhové pásmo (pre toky s $Q_a < 5 \text{ m}^3/\text{s}$):</u> - max. prierezová rýchlosť vody: $\leq 1,9 \text{ m.s}^{-1}$; - zdrsnené kamennno-štrkové dno s dostatočným počtom spomaľovacích balvanov; - odporúčaná pozdĺžny sklon rybovodu: max. 1 : 20 (= 50 ‰); - minimálna hĺbka vody v najhlbšej časti prúdnice**): min. 15 – 25 cm - odporúčaná šírka hladiny: 1 – 1,5 m (môže byť variabilná) - dĺžka rybovodu bude závislá od celkového prevýšenia terénu v jeho trase, resp. od výšky hrádze navrhovanej nádrže a disponibilných pozemkov	
j) odporúčenie potreby a spôsobu ochrany rýb pred ich poškodením vplyvom migračnej bariéry:	Nevyžaduje sa.

*) údaje o počte a veľkosti zaznamenaných jedincov, migračných nárokoch, použitých metódach prieskumu, dĺžke skúmaného úseku a pod. sú uvedené v textovej časti správy

**) Pre bezprepážkové spriechodnenia s prietokom nedostatočným pre dosiahnutie požadovanej hĺbky (30 cm), sa po hydraulickom výpočte pripúšťa menšia hĺbka, najmenej však 2-násobok výšky najväčšej cieľovej ryby zistenej ichtyológom. V prípade veľmi nízkeho cieľového prietoku platí núdzové pravidlo: hĺbka vody v spriechodnení nesmie byť menšia ako priemerná hĺbka vody v prírodnom koryte toku pod alebo nad spriechodnením (pri rovnakom prietoku).